نقد و نظر

محمدرضا هادیلو

تبریز، اولین قربانی خشک شدن دریاچه ارومیه

با اینکه چند سالیست در مورد کم آبی و خشک شدن دریاچه ارومیه و عوارض ناشی از آن بسیار گفته شده است اما در حال حاضر و با شرایط موجود صدمات زیادی شهرهای اطراف این دریاچه را تهدید می کند که از جمله آنها شهر تاریخی تبریز است. تبریز از جمله شهرهایی به شمار می آید که بیشترین آسیب را از خشک شدن دریاچه ارومیه متحمل می شود زیرا در صورت خشکی دریاچه اگر کانون‌های مهم در معرض ریسک را طبقه‌بندی کنیم، به‌علت جهت وزش بادهای غالب منطقه، تبریز در معرض اتفاقات ناگواری قرار دارد.

خشک شدن دریاچه ارومیه تأثیرات اقلیمی شدیدی بر محیط پیرامون خواهد داشت. در مرحله اول تمامی مناطق حوضه‌آبریز و حوضه‌های همجوار مانندارس تحت تأثیر اقلیم قرار خواهند گرفت. همچنین خشکی دریاچه ارومیه تأثیرات منفی‌ای بر مراتع، مزارع و تنوع زیستی منطقه خواهد گذاشت که در پی این مسئله تغییرات ایجاد شده، آسیب‌های قابل توجهی روی محیط زندگی انسان‌ها نیز می گذارد. در همین رابطه معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست آذربایجان‌شرقی می گوید: «خشکی تالاب‌ها منجر به وقوع ریزگردها می شود که اگر این ریزگردها مهار نشوند، موجب تغییرات منفی در محیط انسانی و از جمله بروز بیماری‌های تنفسی مردم منطقه می‌شود. علاوه بر آن، تنوع زیستی منطقه دچار تغییرات اساسی شده و موجب از بین رفتن گونه‌های جانوری و تنوع‌زیستی می‌شود.» میرمحسن حسینی‌قمی به بیهوده نبودن راهکارهای ارائه شده برای احیای دریاچه اشاره می کند و ادامه می‌دهد: «در برخی از این راهکارها اجماع نظر شده و هر اقدامی که در راستای مدیریت جامع منابع آب در حوضه آبریز عملی شده، تأثیرگذار بوده است.» به گفته وی، معرفی و کشت جایگزین، تغییر الگوی کشت و بهینه‌سازی سیستم‌های آبی در بخش کشاورزی و تسهیل انتقال آب به دریاچه ارومیه، رهاسازی آب از سدها و مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز از جمله راهکارهای احیای دریاچه ارومیه است.

■ دریاچه منتظر کمک مردم

به عقیده کارشناسان اقداماتی مانند لایروبی رودخانه‌ها باید با مطالعات و بررسی‌های بیشتر و دقیق‌تری انجام شود، همچنین فرهنگ مردم در نحوه استفاده از آب کشاورزی، شرب و صنعتی و هر اقدامی که منجر به صرفه‌جویی و مصرف بهینه آب شود، در احیای دریاچه ارومیه مؤثر واقع می‌شود. در حال حاضر پس‌روی آب دریاچه ارومیه از روند مورد انتظار کمتر است. همچنین افزایش دمای هوا و تبخیر و کاهش رطوبت، موجب تغییر رویکرد شده و با توجه به بارش کم، اقدامات زیادی برای جبران این کم‌آبی نیاز است. معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست آذربایجان‌شرقی می گوید: «قبلاً همه فعالیت‌های دستگاه‌های ذیربط استان، مهار مصرف کردن آب بود اما هم‌اکنون مصرف بهینه آب را اجرایی می کنند.» وی با اشاره به اقدامات این اداره کل ادامه می‌دهد: «از جمله این اقدامات، مطالعه نیاز آبی رودخانه‌ها و تالاب‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه است که در مرحله پایانی قرار دارد و در صورت تأیید، از وزارت نیرو نیاز آبی تالاب و رودخانه مطالبه می‌شود.» حسینی‌قمی تصریح می کند: «از دیگر اقدامات حفاظت محیط زیست استان می‌توان به شناسایی و اولویت‌بندی کانون‌های تولید گرد و غبار در بستر و حریم دریاچه، مطالعه و بررسی اثرات جاده میان گذر بر اکوسیستم دریاچه و ارائه طرح اجرایی برای راهکارهای اصلاحی‌ای که در مرحله پایانی قرار دارد و حفاظت فیزیکی بخش‌های خشک‌شده دریاچه ارومیه اشاره کرد.» وی با بیان اینکه هم‌اکنون آب دریاچه به مرحله تثبیت رسیده است، می‌افزاید: «با توجه به عملیات اجرایی ستاد احیا، پیش‌بینی می‌شد سطح آب دریاچه ارومیه بیش از ۹۰ سانتی‌متر افت داشته باشد، اما هم‌اکنون این رویداد محقق نشده است و حتی نسبت به سال ۹۳ نتیجه مثبتی دارد و اگر سال مبنا را از سال شروع عملیات اجرایی در نظر بگیریم، آب دریاچه ارومیه به تثبیت رسیده است.»

تأمین یک‌چهارم نیاز خونی سیستان‌وبلوچستان از سایر استان‌ها

سیستان‌وبلوچستان

سیستان‌وبلوچستان که از بالاترین شاخص «اهدای خون مستمر» در کشور برخوردار است با این حال ۲۵ درصد نیازهای خونی استان از سایر استان‌های کشور تأمین می‌شود.

سهیلا خسروی، مدیرکل انتقال خون سیستان‌وبلوچستان با عنوان کردن این مطلب گفت: سال گذشته بیش از ۱۳۰ هزار واحد خونی در استان سیستان و بلوچستان صرف بیماران شده است. وی ادامه داد: کاهش اهدای خون در فصول گرم سال موجب آسیب جدی به بیماران نیازمند به خون می‌شود. خسروی گفت: حذف خون جایگزین با تمام مشکلاتی که برای این اداره کل ایجاد کرد، مهم‌ترین خدمتی بود که در این چند سال اخیر در استان انجام شده است. وی بیان کرد: پذیره‌نویسی سلول‌های بنیادین یکی دیگر از خدمات ارزشمند انتقال خون در سال‌های اخیر است. خسروی افزود: میانگین شاخص اهدای خون در کشور ۲۷ در ۱۰۰۰ و در استان سیستان و بلوچستان ۲۵ در ۱۰۰۰ است که این اعداد نشان‌دهنده اختلاف کم میان میانگین کشوری و میزان اهدای خون در استان است. وی بیان کرد: وجود ۳ هزار بیمار تالاسمی در سیستان و بلوچستان نشان‌دهنده نیاز بالای استان به فرآورده‌های خونی است که می‌طلبد مردم استان توجه بیشتری به امر خداپسندانه اهدای خون داشته باشند.

شناسایی ۵۰۰ حلقه چاه غیرمجاز در گلستان

گلستان

در سال جاری حدود ۵۰۰ حلقه چاه غیرمجاز شناسایی و به مراجع قضایی معرفی شده است که ضمن انسداد باید غرامت نیز بپردازند.

سیدمحسن حسینی، معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای گلستان با عنوان کردن مطلب فوق گفت: امسال متأسفانه با توجه به وضعیت آب و هوایی و کاهش بارش‌ها با کاهش آب زیرزمینی نیز روبه رو هستیم و تقاضای ما از کشاورزان این بود که سطح زیر کشت چاه‌ها را تا ۱۵ درصد، آن هم فقط با کشت محصولات متعارف کاهش دهند. وی افزود: طی بازدیدهای صورت گرفته، برخی کشاورزان کاهش سطح زیر کشت را رعایت نکرده‌اند و حتی اقدام به کشت شالی نیز کرده و برخی از شالیزارها نیز به همین علت خشکیده است. معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای گلستان در خصوص برخورد با چاه‌های غیرمجاز، گفت: چاه‌های غیرمجاز سالانه شناسایی و به مراجع قضایی معرفی می‌شوند. چاه‌های مجاز نیز باید با توجه به پروانه خود، آب را مصرف و هر ساله نیز پروانه خود را تمدید کنند. وی تصریح کرد: کشاورزان در ۸۰۰ روستای استان دارای چاه هستند و این پراکندگی کار شناسایی چاه‌های غیرمجاز را مشکل می کند و در این خصوص نیاز به اطلاعات مردمی داریم. حدود ۱۳ درصد آب زیرزمینی استان در حال حاضر توسط چاه‌های غیرمجاز مصرف می‌شود و تقاضای ما این است که همه مردم به عنوان شهروندان این استان در مصرف آب در بخش شرب و کشاورزی صرفه‌جویی کنند.

قطار بین‌المللی تهران - بغداد بعد از یک قرن به کرمانشاه رسید

نماینده مردم اسلام‌آبادغرب در مجلس:

مهم‌ترین مزیت مسیر ریلی تهران - بغداد امکان برقراری سفر امن و سودآور بین ایران و عراق است

گزارش یک

میترا شهبازی

بهمن زارعی | ایرنا

بالاخره سوت قطار بین‌المللی تهران - بغداد بعد از گذشت بیش از یک قرن در شهر کرمانشاه به صدا در آمد. قطاری که قرار است علاوه بر شکوفایی اقتصادی کرمانشاه، مسیر تردد امنی را برای زائران عتبات عالیات فراهم کند و به دومین خط ریلی شلوغ بعد از تهران - مشهد تبدیل شود. البته هنوز مسیر کرمانشاه به عراق راه‌اندازی نشده و امید است این مسیر هم به زودی به بهره‌برداری برسد؛ مسیری که طی سفر مقام معظم رهبری به کرمانشاه در سال ۹۰ و اختصاص ۳۰۰ میلیارد تومان اعتبار، روح تازه‌ای در آن دمیده شد و از سال گذشته با جدیت بیشتری از سوی مسئولان مورد پیگیری قرار گرفت و بعد از مدت‌ها به انتظار کرمانشاهی‌ها پایان داد. خط راه‌آهنی که قرار است روزانه یک و نیم میلیون نفر و حدود ۵ میلیون تن کالا را جابه‌جا کند و زمینه‌ای برای اتصال ریلی ایران علاوه بر عراق به سوریه باشد.

سال ۱۲۸۵ بود که طرح اولیه خط راه‌آهن بین‌المللی تهران - بغداد با عنوان مسیر اتصال شرق به غرب از سوی آلمانی‌ها مطرح شد. با اینکه از همان زمان اجرای این پروژه از اهمیت بالایی برخوردار بود، اما به دلیل وقوع اتفاقات و تحولات تاریخی مسکوت ماند تا سال ۱۳۸۰ بار دیگر اجرای آن از سوی نمایندگان وقت مردم در مجلس مطرح شد. بالاخره در دولت دهم این پروژه دوباره به جریان افتاد و در همان زمان وزیر راه و ترابری دولت دهم، حمید بهبهانی با اختصاص ۶۹ میلیارد تومان اجرای قدیمی‌ترین پروژه ریلی و عمرانی کشور را دوباره کلید زد. اما باز هم بعد از مدتی این طرح اسیر کم‌توجهی مسئولان شد تا اینکه طی سفر مقام معظم رهبری به کرمانشاه، با تأکید ایشان بر ضرورت اجرای طرح و اختصاص ۳۰۰ میلیارد تومان روح تازه‌ای در آن دمیده شد. حالا بعد از گذشت بیش از یک قرن از طرح قطار بین‌المللی تهران - بغداد، بالاخره اولین قطار به شهر کرمانشاه رسیده است. اسدالله رازانی، استاندار کرمانشاه ضمن ابراز خوشحالی، در این باره می‌گوید: «کارهای مربوط به برنامه‌ریزی انجام سفر با قطار ظرف یکی دو ماه آینده انجام می‌شود و مردم استان به زودی می‌توانند با قطار به مشهد مقدس و دیگر شهرهای کشور سفر کنند.»

■ خط تهران - بغداد دومین مسیر پر تردد

بیش از ۱۶ سال از اجرای دوباره پروژه راه‌آهن تهران - بغداد می گذرد و امید است به زودی این خط راه‌آهن همانطور که با مقامات عراقی توافق شده است، ۱۲ کیلومتر باقیمانده هم با همکاری دو کشور احداث و این آرزوی دیرین مردم کرمانشاهی محقق شود. نماینده مردم اسلام‌آبادغرب در مجلس شورای اسلامی در این باره به خبرنگار «جوان» می گوید: «این طرح با تأکید مقام معظم رهبری دوباره به جریان افتاد و طی ادوار گذشته نمایندگان مردم کرمانشاه اجرای آن را با جدیت تمام پیگیری کردند تا امروز شاهد ورود اولین قطار به این شهر باشیم.» حشمت‌الله فلاحت‌پیشه با بیان اینکه بعد از پیگیری دوباره طرح از سال ۱۳۸۰ به امروز، بارها این پروژه با وقفه‌های طولانی مواجه شده است، می‌افزاید: «طی ۱۶ سال گذشته بارها مسئولان زمان‌های متعددی را برای بهره‌برداری از این پروژه ریلی مطرح کردند که با رسیدن به زمان موعد، عملیاتی نمی‌شد. حالا خوشبختانه از یکسال گذشته این طرح با جدیت بیشتری دنبال شده و اکنون به مرحله بهره‌برداری رسیده است. به طوری که حداکثر تا دو ماه آینده مردم می‌توانند از مزایای حمل‌ونقل این خطوط بهره‌مند شوند.» حالا مسیر داخلی بزرگ‌ترین پروژه ریلی کشور که قرار بود شرق به غرب را به هم متصل کند بعد از گذشت یک قرن در داخل کشور راه افتاده و قرار است به دومین مسیر پرتردد ریلی کشور تبدیل شود.

■ اتصال ریلی ایران به عراق و سوریه

این مسیر قرار است علاوه بر اینکه امن‌ترین و سودآورترین مسیر تردد مردم ایران و عراق باشد، روابط دو کشور اسلامی ایران و عراق را هم مستحکم‌تر کند. همچنین علاوه بر تسهیل سفرهای زیارتی از عتبات عالیات به مشهد مقدس، ظرفیتی بزرگ باشد برای فعالیت‌های اقتصادی تا گرد محرومیت و بیکاری برای همیشه از استان کرمانشاه کنار رود. نماینده مردم اسلام‌آبادغرب در رابطه با ظرفیت جابه‌جایی این پروژه ریلی می‌گوید: «قرار است یک و نیم میلیون مسافر و حدود ۵ میلیون تن کالا از طریق این مسیر جابه‌جا شوند. همچنین این خط، قرار نیست فقط یک پروژه ملی باشد و باید با پیگیری‌های جدی مسئولان به زودی به مسیری بین‌المللی تبدیل شود.» به گفته فلاحت‌پیشه، در حال حاضر که این خط راه‌آهن به کرمانشاه رسیده است، دولت باید به سرعت این مسیر را ارتقا داده و به مرز عراق و خسروی بکشاند؛ چراکه خط راه‌آهن تهران - بغداد می‌تواند به یکی از شلوغ‌ترین مسیرهای خط آهن کشور تبدیل شود. وی در این باره می‌افزاید: «پیش‌بینی من این است که این مسیر بعد از خط آهن تهران - مشهد، به طور قطع شلوغ‌ترین مسیر خط آهن ایران شود به شرط اینکه دولت بر تسریع ادامه این پروژه تأکید کند.» این نماینده مجلس معتقد است که با برقراری این اتصال، اتصال ایران به سوریه هم برقرار می‌شود زیرا با آرام شدن نسبی اوضاع در سوریه، سوری‌ها تمایل زیادی به برقراری خط ریلی بغداد-لاذقیه را پیدا می‌کنند که با برقراری این اتصال، اتصال ریلی ایران به سوریه نیز برقرار می‌شود.

اردبیل

«عنبران» شهر ملی گلیم ایران می‌شود

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل گفت: شهر عنبران را به عنوان شهر ملی گلیم معرفی کردیم تا به ثبت ملی برسد.

علیرضا دباغ عبداللهی اظهار کرد: تاکنون ۱۶ مورد از آثار صنایع دستی استان اردبیل به ثبت ملی رسیده است که جاجیم‌بافی، ورنی بافی، گلیم‌بافی، رنگرزی، آهنگری، ورشوسازی و ... جزو این صنایع دستی به شمار می‌رود. وی با بیان اینکه در سه رشته نشان جغرافیایی ملی گرفتیم، افزود: سه مورد از صنایع دستی ما نیز در مرحله اخذ نشان بین‌المللی است که در مورد ورنی مغان قطعاً به زودی به نتایج خوبی دست پیدا می کنیم. معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل با بیان اینکه سه مورد از صنایع دستی استان اردبیل نیز در مرحله اخذ نشان ملی جغرافیایی است، گفت: معرق نمین، ملیله نقره اردبیل و مرصع سنگ خلخال در ردیف دریافت نشان جغرافیای ملی هستند. وی از معرفی شهر عنبران به عنوان شهر ملی گلیم در ایران خبر داد و یادآور شد: ما در مرحله آماده‌سازی پرونده این ثبت هستیم که با همکاری تمام مسئولان استان اردبیل از شورای شهر و شهرداری عنبران گرفته تا استانداری باید همه دست به دست هم دهند تا زیرساخت‌ها در این زمینه مهیا شود. معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل با یادآوری اینکه باید این پرونده را با حوصله بیشتر به پیش ببریم، به برگزاری سومین نمایشگاه ملی میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل از ۱۶ تا ۲۰ مرداد ماه اشاره کرد و گفت: در این نمایشگاه که در ۱۲۰ غرفه برگزار خواهد شد، ۲۲ غرفه به حوزه گردشگری اختصاص یافته و مابقی در ارتباط با صنایع دستی و حوزه میراث فرهنگی است که البته غرفه‌هایی نیز برای معاونت سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شده است.

تقلای ریزگردها برای رساندن هوای قم به صدر جدول آلودگی‌ها!

ذرات ۲/۵ میکرونی ذرات بسیار خطرناکی هستند که می‌توانند به راحتی به ریه‌ها نفوذ کنند، وارد جریان خون و موجب کاهش مقاومت سیستم ایمنی بدن شوند

گزارش ۲

مریم احمدی

دامنه بحران آلودگی هوا در استان‌های کشور هر روز گسترده‌تر می‌شود و حالا مدتی است استان قم در سایه افزایش تعداد کانون‌های تولید ذرات آلاینده در حال پیشی گرفتن از سایر استان‌های آلوده است؛ وضعیتی که در صورت تداوم می‌تواند همچون اهواز عنوان ناخوشایند «آلوده‌ترین شهر جهان» را بر پیشانی کلانشهر قم حک کند. این در حالی است که گزارشات چند روز اخیر دانشگاه علوم پزشکی قم در خصوص وجود ذرات ناقل بیماری‌های کشنده و خطرناکی چون سرطان در هوای غبارآلود قم بر بحرانی‌تر شدن وضعیت هوای این شهر مهر تأیید زده و لزوم یافتن راهکار اساسی و سریع برای مقابله با منشأ و کانون‌های این آلاینده را حیاتی کرده است!

تیرماه سال گذشته طی چند روز متوالی، بالاترین میزان آلودگی هوا در کشور به نام قم ثبت شد و از آن زمان روز به روز این استان به مرز بحرانی نزدیک شده است. طبق گزارشات اخیر دانشگاه علوم پزشکی قم متأسفانه آلاینده‌های موجود در هوای استان به ویژه شهر قم زنگ خطر ابتلای ساکنان به انواع بیماری‌های خطرناک همچون سرطان را به صدا درآورده است. سرپرست معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی قم در این خصوص می‌گوید: گونه‌ای از ذرات موجود آلاینده در هوای قم ذرات معلق کمتر از ۱۰ میکرومتر هستند که به عنوان شاخص‌های اصلی آلودگی محسوب می‌شوند. محمد باقری این ذرات را به عنوان مرگبارترین ذرات آلاینده برشمرد و افزود: این ذرات به راحتی به ریه‌ها نفوذ پیدا کرده، وارد جریان خون می‌شوند و باعث ایجاد بیماری‌های قلبی و ریوی، کاهش مقاومت سیستم ایمنی، از بین رفتن بافت ریه، آسم کودکان، مرگ و میر زودرس و سرطان می‌شوند. به گفته سرپرست معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی قم، جابه‌جایی راحت این ذرات به وسیله باد سبب می‌شود که به محیط‌های اطراف و همه موجودات زنده و حتی غیرزنده از جمله خاک و سنگ نیز آسیب برسانند. باقری ذرات ۲/۵ میکرونی را از دیگر آلاینده‌های موجود در هوای استان قم نامید و افزود: این ذرات آلاینده بسیار ریز هستند و تقریباً اندازه یک سی‌ام موی انسان قطر دارند و همین مسئله سبب شده که از جمله ذرات بسیار خطرناکی لقب بگیرند که به راحتی وارد سیستم تنفسی انسان می‌شوند.

■ کانون‌های آلاینده مشغول فعالیتند!

برخلاف نظر برخی کارشناسان و مسئولان که آلودگی هوای استان‌های کشور را بر گردن عوامل خارجی و کشورهای همسایه می‌اندازند، برخی دیگر معتقدند قرار گرفتن ۷۹ درصد مساحت استان قم در منطقه کویری و مستعد گردوغبار مهم‌ترین منشأ آلاینده‌ها در استان از جمله شهر قم محسوب می‌شود و با توجه به وضعیت جغرافیایی این استان کویری باید تمهیدات ویژه‌ای برای هوای این منطقه اندیشیده شود. ضمن اینکه به رغم محرز شدن اثرات مرگبار برخی کانون‌های داخلی از سال گذشته تاکنون اقدام اساسی برای مقابله با این عوامل انجام نشده است. شرایطی که سبب شد در کمتر از یک سال قم به شهرهای آلوده کشور بپیوندد. لازم به ذکر است که اواخر سال ۹۴ مسئولان این استان با اعلام اینکه قم تنها کلانشهر بالای یک میلیون جمعیتی است که هنوز آلودگی هوای آن به مرحله بحرانی نرسیده است، خواستار انجام اقدامات پیشگیرانه‌ای چون رسیدگی به وضعیت آلایندگی صنایع این شهر شدند!

در کنار عوامل طبیعی چون کویری بودن استان قم و ریزگردهایی که با خشک شدن دریاچه نمک و تداوم خشکسالی در هوای قم پدیدار شده است، چندین سال است آلاینده‌های ناشی از فعالیت صنایع، نیروگاه‌ها و کوره‌های آجرپزی نیز این شهر را زیر آلودگی‌ها مدفون کرده است. نیروگاه سیکل ترکیبی قم در کیلومتر ۱۴ جاده قم-اراک و جنوب‌غربی شهرستان قم از جمله صنایعی است که هر سال میزان قابل توجهی از ذرات شیمیایی حاصل از سوخت گازوئیل را به هوای شهر تزریق می‌کند. حالا بماند که بنا به گفته کارشناسان وجود این نیروگاه با تولید دمایی بین ۱۱۰ تا ۱۴۰ درجه دمای شهر را افزایش داده و وضعیت قم را هر سال بحرانی‌تر می‌کند. اگرچه به دلیل نیاز تولید برق توسط این نیروگاه، واحد مذکور ناگزیر به ادامه فعالیت است اما انتظار می‌رفت از سال گذشته تاکنون با توجه به شرایط آلایندگی ویژه این نیروگاه برای تغییر سوخت و استفاده از تجهیزات کاهش آلودگی اقداماتی صورت گیرد که تابه امروز گزارشی در این خصوص منتشر نشده است. ضمن اینکه در خصوص کاهش آلایندگی کانون‌های داخلی از جمله ایجاد کمربند فضای سبز اطراف شهر، حفظ و گسترش فضای سبز درون‌شهری، استفاده از فناوری‌های نو در مهار ریزگردها، مدیریت صحیح منابع آب و خاک و مقابله با بیابانزایی اقدام قابل توجهی انجام نشده است!

گذر و نظر

محمدرضا سوری

خام‌فروشی شیر تولیدی دره‌شهر ایلام در سایه بی‌توجهی به صنایع لبنی

در حالی ایلام از لحاظ اقتصادی یکی از استان‌های فقیر ایران به شمار می‌رود که توجه به توانمندی‌های بومی این منطقه می‌تواند در شکوفایی اقتصاد آن تأثیر بسزایی داشته باشد. در حال حاضر دره‌شهر با تولید سالانه ۵ هزار تن شیر خام یکی از مهم‌ترین قطب‌های تولید شیر در ایلام به شمار می‌رود که می‌تواند حرف‌هایی بسیاری در زمینه تولیدات محصولات لبنی و اشتغال داشته باشد. با این وجود نبود صنایع تبدیلی در این منطقه سبب شده تا این روزها دامداران دره‌شهری نتوانند بهره مناسبی از شیر تولیدی خود ببرند که با توجه به اهمیت بحث مهم اقتصاد مقاومتی، جا دارد که در این زمینه اقدامی جدی انجام شود.

شهرستان دره‌شهر در استان ایلام با دارا بودن ۴ هزار و ۷۰۰ واحد دامی سبک و سنگین یکی از مهم‌ترین قطب‌های تولید شیر خام در استان ایلام به شمار می‌آید. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام در این خصوص به «جوان» می‌گوید: «شرایط مناسب نگهداری انواع دام سبک و سنگین در این منطقه سبب شده تا دامداری از رونق خوبی برخوردار باشد.» تراب میری با اشاره به وجود ۴ هزار و ۷۰۰ واحد دامی سبک و سنگین در شهرستان دره‌شهر می‌افزاید: «این موضوع موجب شده تا تولید شیر خام نسبت به سال گذشته با ۱۰ درصد افزایش، به ۱۰ هزار و ۶۰۰ تن برسد.» وی با اشاره به وضعیت دام‌هایی که به صورت سنتی در این منطقه نگهداری می‌شوند، ادامه می‌دهد: «وجود دست‌کم ۲۰ رأس گاو شیری موجب شده تا به طور میانگین ۲۰۰ کیلو شیر توسط دامداری‌های سنتی تولید و به بازار عرضه شود.»

■ صادرات ۸۰ درصد شیر تولیدی در دره‌شهر

با وجود وضعیت بسیار مناسب دره‌شهر در زمینه تولید شیر خام که این منطقه را به سومین قطب تولید در این زمینه تبدیل کرده است، اما نبود صنایع تبدیلی که بتواند از شیر خام محصولات متنوع لبنی تولید کند، موجب شده تا دامداران منطقه مجبور به خام‌فروشی محصول تولیدی خود به استان‌های همسایه شوند. مدیر امور عشایری شهرستان دره‌شهر در این خصوص به «جوان» می‌گوید: «هم‌اکنون بیش از ۱۲۰ واحد صنعتی و سنتی دامی در این شهرستان در زمینه تولید شیر فعال هستند.» شجاع زینی‌وند می‌افزاید: «نتیجه فعالیت این واحدهای دامی موجب شده تا سالانه ۵ هزار تن شیر در شهرستان تولید شود که از این میزان تنها ۲۰ درصد در سطح استان مورد استفاده قرار می‌گیرد.» وی ادامه می‌دهد: «به علت نبود صنایع تبدیلی در سطح استان تولیدکنندگان شیر مجبور به خام‌فروشی و صادرات ۸۰ درصد این محصول به چهار استان همجوار هستند.» به گفته این مسئول این در حالی است که عشایر این منطقه نیز با تولید سالانه ۱۰ هزار تن فرآورده‌های مختلف دامی، نقش مهمی در تولید محصولاتی از جمله شیر، گوشت قرمز، پشم، کره و... دارند.

■ نبود صنایع تبدیلی مشکل اصلی تولیدکنندگان

بی‌توجهی به صنایع تبدیلی در برخی از استان‌های کشور موجب شده تا همواره تولیدکنندگان مجبور باشند برای جلوگیری از خراب شدن و ضرر مالی تولیدات خود را به پایین‌ترین قیمت به واسطه‌ها و دلال‌ها بفروشند. در حالی که سال‌هاست که دامداران دره‌شهری از مسئولان تقاضا دارند تا با ساخت یک کارخانه تولید لبنیات مشکل خام‌فروشی شیر آنها را حل کنند اما غفلت از این مهم موجب شده تا دامداران دره‌شهری نتوانند هزینه بالای تولید شیر خود را جبران کرده و هر ساله ضرر زیادی را متحمل می‌شوند. مدیر امور عشایری شهرستان دره‌شهر در این خصوص می‌گوید: «با وجود درخواست دامداران و مسئولان این شهرستان برای ایجاد یک کارخانه تولید محصولات لبنی هنوز این مهم اتفاق نیفتاده است.» زینی‌وند می‌افزاید: «در این زمینه بارها درخواست خود و دامداران را تقدیم مسئولان کردیم، اما از آنجایی که در این زمینه سرمایه‌گذاری وجود ندارد، این مهم مسکوت مانده است.» وی ادامه می‌دهد: «با توجه به اهمیت موضوع اقتصاد مقاومتی و ایجاد اشتغال برای جوانان، ساخت کارخانه تولید لبنیات می‌تواند بسیاری از نیازهای مردم منطقه را تأمین کند.»

گذری بر استان‌ها

■ **فارس:** مسئول حوزه مطالعات مردم‌شناسی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری فارس از ارسال پرونده عروسک‌های چشم‌زخم مردم شهرستان گراش به تهران برای ثبت در فهرست آثار میراث ناملموس ملی خبر داد. مژگان ثابت‌قدم با اعلام خبر فوق افزود: مردم شهرستان گراش بر اساس باورهای دینی و اعتقادات عامیانه خود راه و روش سنتی جالبی برای فرار از بلا دارند چون از نظر آنها شور بودن چشم همیشه دردسر و رنج به همراه دارد. خیلی از آنها معتقدند آتش زدن اسپند در چهارشنبه بلا را دور می کند و همینطور با آویزان کردن نمک و اسپند و درست کردن عروسک‌های پارچه‌ای روی سردر ورودی خانه‌ها مانع از بلا یا اثر چشم شوری می‌شود.

■ **بوشهر:** جانشین فرمانده سپاه امام صادق(ع) استان بوشهر گفت:

امروز نظام ما به مرحله سوم از قدرت نظامی رسیده و هر جا احساس خطر کند با حالت هجومی با دشمن برخورد می‌کند. سرهنگ حمید خرمدل در گردهمایی فرهنگی، سپاه و سرمایه‌های اجتماعی در تپ پیاده امام صادق(ع) بوشهر افزود: هر کشوری بخواهد قدرتمند، تمدن‌ساز و مؤثر باشد باید در حوزه‌های مختلف قدرتمند باشد. وی با تأکید بر اینکه در حال حاضر در حوزه اقتصادی وضعیت خوبی نداشته و وضعیت شکننده و نامطلوبی داریم، ادامه داد: زمانی در حوزه اقتصادی موفق هستیم که فرهنگ اقتصادی خوبی داشته باشیم.

■ **خراسان شمالی:** معاون پرورشی و فرهنگی اداره کل آموزش و پرورش استان گفت: دو پایگاه انتخاب رشته در مرکز استان و هشت پایگاه هم در شهرستان‌ها برای داوطلبان پذیرفته شده در آزمون سراسری افتتاح شد. علی شورزاده افزود: هدایت تحصیلی، نظارت، مشاوره و انتخاب رشته از خدمات تخصصی مشاوران مستقر در این پایگاه‌هاست.

■ **آذربایجان شرقی:** رئیس شورای اسلامی شهر تبریز با بیان اینکه تبریز ۲۰۱۸ نقطه آغازی برای جذب گردشگر داخلی و خارجی است، گفت: قرار نیست همه زیرساخت‌های تبریز ۲۰۱۸ را یکجا آماده کنیم، زیرساخت‌های لازم برای جذب گردشگر نیاز به زمان دارد و شاید این مسئله ۱۰ سال طول بکشد. شهرام دبیری در نشست کمیته فرهنگی و اجتماعی تبریز ۲۰۱۸ با بیان اینکه در خصوص ایجاد کارگروه‌ها باید اهداف مشخصی را دنبال کرده و انتظارات مشخصی از کارگروه‌ها داشته باشیم، اظهار داشت: چگونگی استفاده از ظرفیت‌ها برای تحقق تبریز ۲۰۱۸ باید از این طریق تحقق یابد.

■ **قم:** رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان قم از افزایش مصرف آب در قم خبر داد و بر لزوم صرفه‌جویی و استفاده بهینه از آب تأکید کرد. علی جان صادق‌پور با اشاره به میزان مصرف آب در قم در چهار ماه نخست سال جاری افزود: طی این مدت بیش از ۳۸ میلیون و ۸۷۶ هزار متر مکعب آب در قم به مصرف رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل بیش از ۱۱ هزار متر مکعب افزایش داشته است. وی با اشاره به اقدامات صورت گرفته در راستای افزایش مطلوبیت آب در شهر قم گفت: در سال جاری با جایگزین ساخت منابع آب شیرین مناطقی از شهر همچون پردیسان، شهرک قدس و... به طور کامل از آب شیرین استفاده می‌کنند.

■ **خراسان جنوبی:** معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی از حضور صنعتگر حصیرباف استان خراسان جنوبی و معرفی کاروان شتر نهبندان در نمایشگاه صنایع دستی کاخ نیاوران خبر داد. حسین عباس‌زاده گفت: کاروان شتر نهبندان برگرفته از زندگی اجتماعی مردم منطقه و نماد کاروان‌های تجاری منطقه نهبندان خبیث (شهداد)، نهبندان نرماشیر (بم)، خراسان و ماورالنهر بوده است که از این منطقه با قدمت بیش از ۲۵۰۰ سال در تردد بوده‌اند.